

ASISTENȚA SOCIALĂ A PERSOANELOR VÂRSTNICE

Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice

Sunt considerate persoane vârstnice, în sensul Legii 17/2000, persoanele care au împlinit vârsta de pensionare stabilită de lege.

Asistența socială pentru persoanele vârstnice se realizează prin servicii și beneficii sociale.

Beneficiază de prevederile legi persoana vârstnică, care se găsește în una dintre următoarele situații:

a) nu are familie sau nu se află în întreținerea unei sau unor persoane obligate la aceasta, potrivit dispozițiilor legale în vigoare;

b) nu are locuință și nici posibilitatea de a-și asigura condițiile de locuit pe baza resurselor proprii;

c) nu realizează venituri proprii sau acestea nu sunt suficiente pentru asigurarea îngrijirii necesare;

d) nu se poate gospodări singură sau necesită îngrijire specializată;

e) se află în imposibilitatea de a-și asigura nevoile sociomedicale, datorită bolii ori stării fizice sau psihice.

Asistența socială pentru persoanele vârstnice se acordă la cererea scrisă a persoanei vârstnice interesate sau a reprezentantului legal al acesteia. Cererea poate fi transmisă pe suport hârtie sau în format electronic și trebuie însoțită de declarația pe propria răspundere privind veridicitatea datelor declarate, de un angajament de plată pentru situațiile în care se pot constata drepturi acordate necuvenit, precum și de alte documente doveditoare.

Cererea se transmite și se înregistrează la serviciul public de asistență socială al autorității administrației publice locale unde are domiciliul sau reședința persoana vârstnică și conține, în principal, următoarele:

a) date privind persoana vârstnică;

b) date privind componența familiei;

c) veniturile realizate și bunurile deținute de membrii familiei persoanei vârstnice;

d) tipul de locuință, sistemul de încălzire utilizat și numărul persoanelor care locuiesc la aceeași adresă de domiciliu sau reședință;

e) informații referitoare la nevoile speciale și situațiile particulare în care se află persoana vârstnică și membrii familiei.

Nevoile persoanelor vârstnice se evaluează prin anchetă socială care se elaborează pe baza datelor cu privire la afecțiunile ce necesită îngrijire specială, capacitatea de a se gospodări și de a îndeplini cerințele firești ale vieții cotidiene, condițiile de locuit, precum și veniturile efective sau potențiale considerate minime pentru asigurarea satisfacerii nevoilor curente ale vieții.

Furnizarea serviciilor comunitare pentru persoanele vârstnice care se găsesc în situațiile prevăzute la art. 3 se realizează cu consimțământul acestora și au în vedere îngrijirea temporară sau de lungă durată:

- a) la domiciliul sau la reședința persoanei vârstnice;
- b) în centre de zi de asistență și recuperare;
- c) într-un cămin pentru persoane vârstnice, într-o locuință protejată sau în alt centru rezidențial.

În situația în care starea de sănătate a persoanei vârstnice nu permite obținerea consimțământului acesteia, pentru acordarea îngrijirilor prevăzute la alin. (1), este necesar consimțământul reprezentantului legal sau convențional al persoanei vârstnice.

Serviciile comunitare asigurate persoanelor vârstnice la domiciliu sunt:

- a) servicii de îngrijire personală prevăzute la art. 103¹ [alin. \(1\)](#) și art. 103³ [alin. \(1\)](#) din Legea nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- b) servicii prevăzute la art. 103⁴ alin. (1) [lit. b\) -d\)](#) din Legea nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare-respectiv :servicii de reabilitare și adaptare a mediului: mici amenajări, reparații și altele asemenea, locuință socială adaptată pentru persoanele dependente; alte servicii de recuperare/reabilitare: kinetoterapie, fizioterapie, gimnastică medicală, terapie ocupațională, psihoterapie, psihopedagogie, logopedie, podologie și altele asemenea.
- c) servicii medicale, sub forma consultațiilor și îngrijirilor medicale la domiciliu sau în instituții de sănătate, consultații și îngrijiri stomatologice, administrarea de medicamente, acordarea de materiale sanitare și de dispozitive medicale.

Serviciile de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice dependente pot fi prestate în baza unui contract de prestări de servicii încheiat între îngrijitorul la domiciliu, persoană fizică autorizată în baza Ordonanței de urgență a Guvernului [nr. 44/2008](#) privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 182/2016](#), cu modificările și completările ulterioare, acreditată ca furnizor de servicii sociale și care deține licență de funcționare pentru serviciile de îngrijire la domiciliu, în condițiile Legii [nr. 197/2012](#) privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare, și persoana vârstnică/reprezentantul legal al acesteia.

Pot presta activitatea de îngrijitor formal la domiciliu pentru persoane vârstnice persoanele care dețin un certificat de calificare în următoarele ocupații, aprobate prin Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 1.832/[856/2011](#) privind aprobarea Clasificării ocupațiilor din România - nivel de ocupație (șase caractere), cu modificările și completările ulterioare:

- a) îngrijitor bolnavi/bătrâni;
- b) asistent medical;
- c) infirmier;
- d) alte calificări din aceleași grupe de ocupații.

Organizarea serviciilor revine autorităților administrației publice locale prin serviciile publice de asistență socială direct sau în baza convențiilor de parteneriat și a contractelor de servicii sociale încheiate cu alți furnizori publici sau privați de servicii sociale care dețin licență de funcționare pentru servicii de îngrijire la domiciliu, respectiv pentru centre de zi de îngrijire și recuperare.

Pentru asigurarea serviciilor de îngrijire care presupun ajutor pentru îndeplinirea activităților instrumentale ale vieții zilnice, autoritățile administrației publice locale pot angaja personal de îngrijire cu timp parțial de lucru sau cu normă întreagă în cadrul serviciului de asistență comunitară al serviciului public de asistență socială.

Îngrijitorul informal definit la art. 6 [lit. ș\)](#) din Legea nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, care își asumă responsabilitatea îngrijirii unei/unor persoane vârstnice, aflate în situația de dependență sociomedicală, stabilită conform grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice, poate beneficia de program lunar de lucru redus, de o jumătate de normă, cu asigurarea plății, din bugetul local, în baza unui contract încheiat cu serviciul public de asistență socială, a unei indemnizații echivalente cu jumătate din salariul de bază brut al îngrijitorului la domiciliu stabilit potrivit Legii-cadru [nr. 153/2017](#) privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, pentru gradația 0, prevederile art. 35 din această lege aplicându-se în mod corespunzător.

Finanțarea serviciilor de asistență socială și a beneficiilor sociale prevăzute de prezenta lege se asigură pe principiul împărțirii responsabilității între administrația publică centrală și cea locală.

Finanțarea serviciilor sociale se face după principiul "resursa financiară urmează beneficiarul", în baza căruia alocația bugetară aferentă unui beneficiar de servicii sociale,

prevăzută în planul de servicii sociale/planul de îngrijire și asistență, se transferă furnizorului de servicii sociale cu care beneficiarul/reprezentantul legal a încheiat un contract de servicii sociale.

De la bugetul de stat se alocă fonduri pentru:

- a) finanțarea activităților de asistență socială desfășurate de asociații și fundații române cu personalitate juridică, precum și de unitățile de cult recunoscute în România;
- b) cheltuieli de investiții și reparații capitale pentru unități de asistență socială din zone defavorizate;
- c) finanțarea cheltuielilor curente ale căminelor pentru persoane vârstnice, potrivit prevederilor art. 18 alin. (5) [lit. b](#));
- d) finanțarea programelor de interes național destinate dezvoltării și sustenabilității serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice;
- e) finanțarea cheltuielilor curente ale unităților de îngrijire la domiciliu și ale centrelor de zi de îngrijire și recuperare, potrivit prevederilor art. 12 alin. (3) [lit. b](#));
- f) finanțarea cheltuielilor pentru personalul de îngrijire prevăzut la art. 13 [alin. \(1\)](#));
- g) finanțarea cheltuielilor pentru aplicarea prevederilor art. 13 [alin. \(2\)](#));
- h) alte cheltuieli stabilite prin legile bugetare anuale.

De la bugetul local se alocă fonduri pentru:

- a) finanțarea cheltuielilor unităților de îngrijire la domiciliu, ale centrelor de zi de asistență și recuperare și ale căminelor din subordine/administrare;
- b) finanțarea activității de asistență socială a unor asociații și fundații române cu personalitate juridică, precum și a unităților de cult recunoscute în România;
- c) finanțarea cheltuielilor pentru organizarea și funcționarea serviciilor comunitare de asistență socială, precum și pentru îngrijirea la domiciliu în condițiile [art. 13](#);
- d) cheltuieli pentru înmormântarea asistaților, în situația prevăzută la art. 7 [alin. \(3\)](#).

(3) Sponsorizările și donațiile în bani sau în natură, făcute de persoane fizice și juridice române și străine căminelor pentru persoane vârstnice sau celorlalte instituții și unități de asistență socială prevăzute la art. 7 [alin. \(1\)](#), se utilizează cu respectarea prevederilor Legii [nr. 273/2006](#) privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

Prevederile Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice se completează cu prevederile Legii asistenței sociale nr. 292/2011 și ale Ordinului nr. 2489/2023 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate privind managementul de caz în serviciile sociale acordate persoanelor vârstnice.